

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 10.08.1976, sp. zn. 1 Cz 55/76, ECLI:CZ:NS:1976:1.CZ.55.1976.1

Číslo: 21/1978

Právní věta: Sama skutečnost, že rozvedená manželka (rozvedený manžel) pobírá invalidní důchod, nestačí pro závěr o tom, že rozvedená manželka je schopna se sama živit (ů 92 odst. 1 zák. o rod.), pokud z tohoto důchodu není s to uhradit vedle nutných nákladů na stravování také další nezbytné životní potřeby.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 10.08.1976

Spisová značka: 1 Cz 55/76

Číslo rozhodnutí: 21

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Důchod, Příspěvek na výživu rozvedeného manžela, Výživa jiných osob, Výživné, Výživné mezi manžely

Předpisy: 94/1963 Sb. § 92

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 21/1978 sb. rozh.

Sama skutečnost, že rozvedená manželka (rozvedený manžel) pobírá invalidní důchod, nestačí pro závěr o tom, že rozvedená manželka je schopna se sama živit (ů 92 odst. 1 zák. o rod.), pokud z tohoto důchodu není s to uhradit vedle nutných nákladů na stravování také další nezbytné životní potřeby.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 10. 8. 1976, [1 Cz 55/76](#))

Rozsudkem okresního soudu Plzeň - jih byl zamítnut návrh na stanovení příspěvku na výživu rozvedené manželky podle ustanovení § 92 zák. o rod. K odvolání navrhovatelky byl tento rozsudek potvrzen rozsudkem krajského soudu v Plzni s odůvodněním, že invalidní důchod, který byl navrhovatelce přiznán v částce 550 Kčs měsíčně, představuje zákonné minimum zabezpečující nutnou výživu navrhovatelky.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátore ČSR, tak, že uvedeným rozsudkem odvolacího soudu byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Výše dávek ze sociálního zabezpečení se řídí jinými hledisky než vyživovací povinnost mezi rozvedenými manžely.

Výši nároku podle ustanovení § 92 zák. o rod. vymezují na jedné straně možnosti a schopnosti povinného a na straně druhé potřeby oprávněného, tj. náklady na nutnou výživu, kterou se ovšem rozumí nejen výživa ve vlastním slova smyslu, ale i všechny další nezbytné životní potřeby. 1) Míra nutné výživy není dána pevnou částkou, ale závisí např. na zdravotním stavu i jiných podmínkách oprávněného uplatňujícího nárok na přiznání příspěvku na výživu.

Zákon o sociálním zabezpečení (zákon č. 121/1975 Sb.) umožňuje sice doplnění důchodu další dávkou tam, kde to vyžadují poměry občana dané jeho tělesným postižením, nemocí či stářím, avšak dávky poskytované nad rámec důchodu ze sociálního zabezpečení jsou někdy řešením jen dočasným a není jejich účelem, aby stát formou dávky z doplňkové péče přejímal povinnosti těch, kteří mají k požiteli důchodu vyživovací povinnost podle zákona o rodině (zákon č. 94/1963 Sb.) a jsou schopni tuto svoji povinnost plnit.

K tomu, aby mohla být v projednávané věci odpovědně a spravedlivě posouzena odůvodněnost uplatňovaného nároku, bylo především třeba provést řádné vyšetření zdravotního stavu navrhovatelky; zejména bylo nutné, aby se lékař vyjádřil k tomu, jaké práce v domácnosti může navrhovatelka (která je podle lékařské zprávy připojené k žalobě prakticky nevidomá) vykonávat a v jakém rozsahu je odkázána na pomoc druhé osoby. Bylo třeba posoudit i povahu dávky poskytnuté navrhovatelce ke krytí jejích zvýšených životních nákladů nad rámec důchodu, a to na základě příslušných spisů ONV v K. a MěstNV v O. Dále bylo třeba zjistit celkovou situaci navrhovatelky a podrobně vyšetřit majetkové a výdělkové poměry odpůrce.

Odvolací soud tedy v projednávané věci vycházel z nesprávného právního názoru a rozhodl na základě neúplně zjištěného skutkového stavu. Tím porušil zákon v ustanoveních § 92 odst. 1 a § 96 odst. 1 zák. o rod. v souvislosti s ustanoveními § 6, § 100, § 120 odst. 1, § 153 odst. 1, § 154 odst. 1 a § 211 o. s. ř.

1) Viz rozhodnutí uveřejněné pod č. 1/1976 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.